

รายงานนวัตกรรม

นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปรงพินธุรษา ใช้เวลา ๒ นาที

ปีการศึกษา ๒๕๖๗

นางสาวชिरาภรณ์ สีสิม

ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง

โรงเรียนบ้านเต้เก่า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้นักเรียน เรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้านสุขภาพช่องปากเข้ากับกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านสุขภาพช่องปาก นำไปสู่การมีสุขภาพช่องปากที่ดี

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้านสุขภาพช่องปาก ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

นางสาววชิราภรณ์ สีสิม
ผู้จัดทำนวัตกรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
รายงานนวัตกรรม ประกอบด้วย	
ผู้จัดทำนวัตกรรม	๑
ชื่อนวัตกรรม	๑
ระยะเวลาดำเนินการ	๑
แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม	๑
ประเภทของนวัตกรรม	๑
หลักการและเหตุผล ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	๒
กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	๓
หลักการ/แนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	๓
การออกแบบกระบวนการเรียนรู้	๕
โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม	๖
ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์	๗
ปัจจัยความสำเร็จ	๗
บทเรียนที่ได้รับ	๗
งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	๗
การประเมินผล	๘
ภาคผนวก	๑๐
- ภาคผนวก ก แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๑๑
- ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม	๑๘

รายงานนวัตกรรม

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสาวชัชวราภรณ์ สีสิม ตำแหน่ง ครู (อัตราจ้าง) โรงเรียนบ้านแต่เก่า สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

๒. ชื่อนวัตกรรม

นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๑ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ถึง วันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านระบบรูปแบบของการจัดการศึกษา

นวัตกรรมด้านหลักสูตร

นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน

นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา

นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล

นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

เนื่องจากในปัจจุบันนี้ทางด้านกระทรวงสาธารณสุขได้เน้นเรื่องการดูแลสุขภาพร่างกายของคนในวัยต่างๆ ปัญหาสุขภาพช่องปากก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่จะได้รับการดูแลและรักษา ปัญหาสุขภาพช่องปากของเด็กวัยเรียนก็ยิ่งต้องเร่งดำเนินการ เนื่องจากเด็กวัยเรียนมีฟันแท้ขึ้นมาในช่องปากผสมกับฟันน้ำนม ถ้าหากมีอาการปวดฟัน ผู้ปกครองอาจไม่ทราบว่าเป็นฟันแท้หรือฟันน้ำนม แต่อย่างไรก็ตามหากเด็กวัยเรียนมีปัญหาสุขภาพช่องปากก็จะส่งผลต่อร่างกายและสมองที่ก่อให้เกิดความรำคาญไม่มีสมาธิที่จะเรียนรู้หรือเรียนไม่รู้เรื่องได้ ดังนั้นการทำให้เด็กวัยเรียนมีสภาพร่างกายและจิตใจพร้อมอยู่เสมอในการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งที่สมควรอย่างยิ่ง

การเกิดโรคฟันผุในเด็กวัยเรียน เกิดจากการทำความสะอาดช่องปากที่ไม่เพียงพอซึ่งทำให้มีเชื้อโรคก่ออันตรายได้โดยเฉพาะผู้ที่มีปริมาณเชื้อสเตรปโตคอคคัสมิวแทนส์ (mutans streptococci หรือ MS) และแลคโตแบซิลลัส (lactobacillus) มาก ถือว่าเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคฟันผุสูง เพราะเชื้อแบคทีเรียทั้งสองชนิด เป็นสาเหตุของโรคฟันผุ ซึ่งเชื้อโรคเหล่านี้จะอาศัยอาหารกลุ่มแป้งและน้ำตาล ทำให้เกิดการสร้างกรดและเมื่อกรดมีการสัมผัสฟันบ่อยครั้งหรือเป็นเวลานานๆ ในแต่ละครั้ง เช่น ในผู้ที่ทานอาหารที่น้ำตาลบ่อยๆ ผู้ที่ดื่มนมหลัคคาชวดนม หรือผู้ที่แปรงฟันไม่สะอาดขาดการใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ รวมถึงในช่วงที่มีฟัน

ขึ้นมาใหม่ๆ ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนที่จะเกิดการพัฒนาร่างอย่างสมบูรณ์ หากมีเชื้อโรคและน้ำตาลร่วมด้วยจะทำให้เกิดการสูญเสียแร่ธาตุ (demineralization) ของผิวเคลือบฟันได้อย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดเป็นรูผุและหากลุกลามจะทำให้สูญเสียฟันในที่สุด ดังนั้นการป้องกันการเกิดฟันผุ โดยเฉพาะในวัยเด็กนั้นจึงจำเป็นที่จะดูแลทั้งในการจัดการเชื้อโรค ผ่านการแปรงฟันด้วยการใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง การควบคุมอาหารหวาน การเคลือบหลุมร่องฟัน การใช้สารฟลูออไรด์วานิชทาฟัน เพื่อป้องกันฟันผุเป็นมาตรการหลักที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม พบว่า ในปัจจุบันได้มีความพยายามในการรณรงค์เรื่องให้ผู้ปกครองแปรงฟันให้แก่เด็กเล็กเพิ่มขึ้น รวมถึงการแนะนำการควบคุมอาหารหวาน การเลิกนมขวด และการใช้สารต่างๆ ร่วมด้วย แต่ยังไม่เพียงพอในการควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ฟันผุในกลุ่มเหล่านี้ได้ ดังนั้นการหาทางเลือกมาตรการ แนวใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ และสามารถจัดการฟันผุเพิ่มเติมขึ้น จึงเป็นสิ่งเร่งด่วนที่จะช่วยเพิ่มโอกาสให้เด็กมีสุขภาพช่องปากที่ดีได้ทันทุกวัย

โรงเรียนบ้านแต่เก่า มีกิจกรรมการแปรงฟันหลังรับประทานอาหารกลางวันในทุกๆ วัน และจากการสังเกตพฤติกรรมกรรมการแปรงฟันของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบว่าระยะเวลาที่ใช้ในการแปรงฟันของนักเรียนนานเฉลี่ย ๑.๑๐ นาที ซึ่งยังไม่เป็นไปตามนโยบายของกรมอนามัยที่แนะนำให้ประชาชนดูแลสุขภาพช่องปากด้วยการแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” คือ เลข ๒ ตัวแรกคือ “๒ ครั้ง” เป็นการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง ตอนเช้าและก่อนนอนด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ เพื่อลดการสะสมของแผ่นคราบจุลินทรีย์ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของโรคฟันผุและโรคเหงือกอักเสบ เลข ๒ ตัวที่สองคือ “๒ นาที” เป็นการแปรงฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ เพื่อให้แน่ใจว่าแปรงฟันได้สะอาดและทั่วถึงฟันทุกซี่ทุกด้าน และ เลข ๒ ตัวที่สามคือ “๒ ชั่วโมง” การไม่กินขนม หรืออาหารหวานหลังแปรงฟัน ๒ ชั่วโมง เพื่อให้เวลาปากสะอาดนานที่สุด

ดังนั้น โรงเรียนบ้านแต่เก่า จึงมีแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมที่จะช่วยเพิ่มระยะเวลาในการแปรงฟันของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้ได้นานอย่างน้อย ๒ นาที จึงเกิดเป็นนวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” ขึ้นมา

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” (K)

๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปรงฟัน ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ (P)

๓. เพื่อให้นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น โดยมีนวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปรงฟัน แปรงฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที (A)

๘. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

๑) เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านแต่เก่า ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๕๓ คน

๒) เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านแต่เก่า ปีการศึกษา ๒๕๖๗ มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี สามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปรงฟัน ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ และมีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ โดยมิใช้นวัตกรรม “นาฬิกาจับเวลา แปรงฟัน ทรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปรงฟัน แปรงฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที

๙. หลักการ/แนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

แม้ว่าปัจจุบันนโยบายเพิ่มการเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มเด็กวัยเรียน จะส่งผลทำให้ความครอบคลุมของการตรวจฟันในเด็กอายุ ๖ - ๑๒ ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๖.๖ (ปี ๒๕๖๒) เป็นร้อยละ ๕๒.๑ (ปี ๒๕๖๓) และบริการเคลือบหลุมร่องฟัน เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๒.๔ (ปี ๒๕๖๒) เป็นร้อยละ ๒๕.๓ (ปี ๒๕๖๓) รวมทั้งมีการขยายบริการทั้งในภาครัฐและเอกชนแต่ก็ยังไม่ทำให้ปัญหาสุขภาพช่องปากลดลง เนื่องจากการดูแลส่งเสริมสุขภาพช่องปากมุ่งเน้นที่ศาสตร์ทางชีวภาพมากกว่าการทำความเข้าใจปัจจัยทางสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพช่องปาก เช่น การเคลือบหลุมร่องฟัน ซึ่งมีประสิทธิภาพในการป้องกันฟันผุด้านบดเคี้ยวมากกว่าบริการทันตกรรมป้องกันอื่นๆ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการป้องกันฟันผุ คือ การยึดติดของวัสดุเคลือบหลุมร่องฟันกับผิวฟัน (retention) กล่าวคือ ประสิทธิภาพการป้องกันฟันผุที่ด้านบดเคี้ยวจะได้ผลเมื่อสารเคลือบหลุมร่องฟันติดอยู่อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตามการเคลือบหลุมร่องฟันที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีองค์ประกอบหลายอย่างประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของตัวฟันซึ่งส่งผลต่อการให้บริการ อายุและเพศของเด็กที่ได้รับบริการส่งผลต่อการควบคุม พฤติกรรมระหว่างการให้บริการ ลักษณะของการจัดบริการ เช่น ให้บริการที่ยูนิททำฟันหรือใช้ชุดเก้าอี้สนาม รวมทั้งการมีผู้ช่วยช่างเก้าอี้ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการยึดติดของสารเคลือบหลุมร่องฟัน โดยที่อัตราการยึดติดของสารเคลือบหลุมร่องฟันในเวลา ๑ ปี ประเทศไทยพบร้อยละ ๒๐ - ๖๓ ประเทศที่พัฒนาแล้วพบร้อยละ ๘๗ - ๙๑ นอกจากนั้นแล้วประสิทธิภาพการป้องกัน ฟันผุยังขึ้นกับพฤติกรรมสุขภาพช่องปากของเด็กด้วย หากเด็กยังคงมีนมามั้ยในช่องปากที่ไม่ดีก็จะส่งผลต่อโรคในช่องปากได้

ในสถานการณ์ปัจจุบันยังคงพบขนมหวานที่มีน้ำตาลสูงหาซื้อได้ง่ายตามร้านค้าทั่วไปหรือในสหกรณ์โรงเรียน ขนมถูกจัดวางในบริเวณที่หยิบได้ง่าย ราคาไม่แพง การไม่มีแปรงสีฟันและยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ขายในโรงเรียน ความนิยมใช้ยาสีฟันที่ไม่มีฟลูออไรด์ การไม่มีสถานที่แปรงฟันในโรงเรียน หรือแม้แต่น้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอในโรงเรียน/ชุมชน การจัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันอย่างเป็นระบบในโรงเรียน ประถมศึกษาลดลงอย่างมาก ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ โดยพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่พึงประสงค์ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคในช่องปาก มี ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) พฤติกรรมการใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ โดยการแปรงฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ถือเป็นการดูแลตนเองที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุด เป็นวิธีที่ประหยัดและได้ผลในการลดฟันผุถึง ร้อยละ ๒๔ ซึ่งต้องแปรงฟันอย่างน้อย ๒ นาที เพื่อให้ฟลูออไรด์สัมผัส ผิวฟันนานเพียงพอในการป้องกัน ฟันผุ ๒) ความถี่ในการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง มีประสิทธิภาพในการป้องกันฟันผุ ๓) พฤติกรรมการบริโภคขนมและเครื่องดื่มหวาน ซึ่งจำนวนและความถี่มีความสัมพันธ์กับ

การเกิดฟันผุ ความถี่ในการบริโภคอาหารเสี่ยงฟันผุบ่อยจะทำให้เกิดครดมาทำลายฟัน และ ๔) พฤติกรรมการไปพบทันตบุคลากร ซึ่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์กล่าวของเด็กวัยเรียนในปี ๒๕๖๓ มีแนวโน้มลดลง เด็กวัยเรียน แปรงฟัน ๒-๒-๒ เพียงร้อยละ ๙.๕ เด็กวัยเรียนส่วนใหญ่พบคราบจุลินทรีย์ปริมาณมากเกาะที่ผิวฟัน เมื่อขูดคราบจุลินทรีย์ออกจะพบผิวฟันเป็นรอยผุระยะเริ่มต้นร่วมกับพบมีการอักเสบของเหงือก ปัญหาดังกล่าวหากไม่มีมาตรการที่มีคุณภาพในการลดและป้องกันโรคจะส่งผลให้เกิดความรุนแรงของโรคในวัยผู้ใหญ่ต่อไปได้

โรคในช่องปากกลุ่มเด็กวัยเรียนมีความซับซ้อนและมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายปัจจัย เนื่องจากเป็นวัยที่ยังไม่สามารถรับผิดชอบดูแลจัดการตนเองได้หมดทุกอย่าง เช่น การดูแลอนามัยในช่องปากยังต้องให้ผู้ปกครองแปรงฟันซ้ำ หรือตรวจความสะอาดหลังแปรงฟัน นอกจากนี้ผู้ปกครองและครูซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือและแนะนำการสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่ดีแล้ว ตัวเด็กเองก็เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการปฏิบัติตัวเพื่อสุขภาพช่องปากที่ดี เนื่องจากเป็นวัยที่สามารถช่วยเหลือตนเองในการแปรงฟัน และมีอิสระในการเลือกรับประทานอาหารเองมากขึ้น โดยเด็กสามารถจัดการตนเองในการดูแลอนามัยในช่องปาก สังเกตและติดตามความผิดปกติและรายงานผู้ปกครองและครูได้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียนประถมศึกษาถือเป็นมาตรการที่ช่วยลดและป้องกันโรคในช่องปากได้และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสุขภาพในเด็กที่มีเศรษฐฐานะต่ำ โดยกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเพิ่มความตระหนักและการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคในช่องปากที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมอนามัยช่องปาก ได้แก่

๑. กิจกรรมตรวจฟันโดยทันตบุคลากรและรายงานผลสุขภาพช่องปากแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และครู โดยควรเพิ่มการตรวจอนามัยช่องปากและการตรวจเหงือกอักเสบ เพื่อกำกับ ติดตามและประเมินทักษะในการดูแลอนามัยช่องปากของนักเรียน

๒. กิจกรรมฝึกทักษะการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน และตรวจความสะอาดหลังการแปรงฟัน เพื่อให้เด็กเรียนรู้และจัดการตนเองเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม คือ แปรงฟัน ๒ นาที เพื่อให้ฟลูออไรด์สัมผัสผิวฟันนานเพียงพอในการป้องกันฟันผุ และแปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน หากนักเรียนแปรงฟันไม่สะอาดในระยะเวลา ๔๘ ชั่วโมง จะเกิดการเปลี่ยนแปลงของเหงือก ที่สังเกตได้จากกล้องจุลทรรศน์ในระยะเวลา ๔-๑๑ วัน จะเกิดการอักเสบของเหงือกเฉพาะตำแหน่ง และในระยะเวลา ๒-๓ สัปดาห์ จะเกิดการอักเสบของเหงือกทั่วทั้งปาก

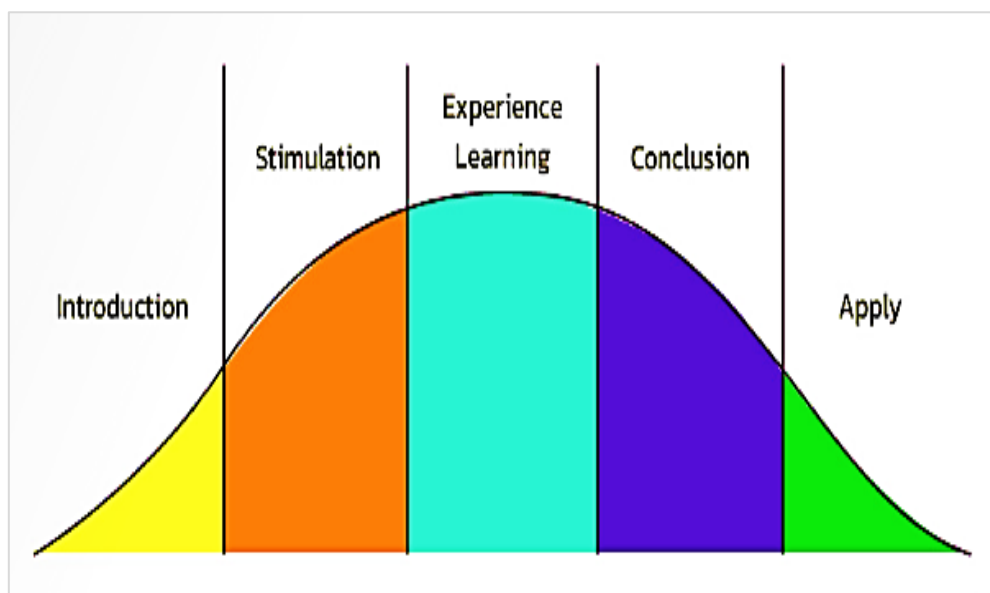
๓. การให้ความรู้เรื่องโรคและการดูแลอนามัยช่องปาก ได้แก่ การแปรงฟัน และการบริโภคอาหารที่เหมาะสมสอดแทรกไปในรายวิชาในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพในการลดคราบจุลินทรีย์ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียนควรมีการวางแผนแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความเสี่ยงและกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนในการจัดการเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการดูแลสุขภาพช่องปาก ซึ่งจะช่วยลดปัญหาฟันผุในเด็กวัยนี้ได้

การปรับเปลี่ยนเจตคติของนักเรียนให้มีความรู้สึกเห็นคุณค่าของการดูแลอนามัยช่องปาก การทำกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบและภัยคุกคามต่อสุขภาพช่องปากจากอนามัยช่องปากไม่ดี การส่งเสริมให้ครอบครัว เพื่อนและครู ชักจูงให้นักเรียนสนใจการดูแลอนามัยช่องปาก จากผลการศึกษาในประเทศอินโดนีเซียและไนจีเรีย ปี ๒๐๒๑ โดยใช้ ๒๑-Day Brush day & Night Programme ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนให้แปรงฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์พบว่า เกิดการสร้างนิสัยใหม่ในการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ และพบว่าในระยะเวลา ๖ เดือน ประสิทธิภาพฟันผุอุดของนักเรียนไม่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๕ และ นักเรียนมีอนามัยช่องปากดีขึ้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๔๐ เป็นร้อยละ ๘๐ และนักเรียนคุณภาพชีวิตดี ยิ่งอย่างมั่นใจ ร้อยละ ๗๑๘ ซึ่งรูปแบบ ๒๑-Day Brush day & Night Programme สามารถนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแปรงฟัน ๒-๒-๒ ของเด็กวัยเรียนได้ ซึ่งปัจจุบันแปรงฟัน ๒-๒-๒

เพียงร้อยละ ๙.๕ โดยเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำวิธีการแปร่งฟันที่ถูกวิธี ใช้เพลงเป็นสื่อในการเรียนรู้ความสำคัญของการแปร่งฟัน ใช้สมุดบันทึกการแปร่งฟัน ติดตามโดยติดสติ๊กเกอร์ที่ปฏิทินสมุดแปร่งฟัน สร้างแรงจูงใจโดยจัดการมอบรางวัลเมื่อนักเรียนร่วมโปรแกรมจนครบ ๒๑ วัน สื่อสารถึงผู้ปกครองโดยคลิปความรู้ในการดูแลช่องปาก ผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น แอปฟันดี ไลน์กลุ่มผู้ปกครอง กิจกรรมเป็นความร่วมมือระหว่างทันตบุคลากร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน โดยสามารถนำไปใช้เป็นรูปแบบในการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมสุขภาพช่องปากนักเรียนในโรงเรียนได้

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบโดยเครื่องมือช่วยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ Active Learning ซึ่งเป็นกระบวนการตาม Transformative Learning curve ซึ่งประกอบด้วย Introduction, Stimulation, Experience Learning, Conclusion, Apply ดังรูป

รูปที่ ๑ ลักษณะ Learning Curve ที่ใช้เป็นโครงในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้

ขั้น Introduction : เป็นการปลุกพลัง แบ่งกลุ่มจากคำถาม นำเข้าสู่เนื้อหา

ขั้น Stimulation : กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ อยากร่วมเรียนรู้

ขั้น Experience Learning : เป็นการตั้งคำถามชวนคิด ให้นักเรียนได้ถาม-ตอบ เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง

ขั้น Conclusion : เป็นการสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ โดยวิธีการบรรยายหรือจัดกลุ่ม

ขั้น Apply : เพื่อการต่อยอดให้นักเรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ในการสร้างนวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” ได้ดำเนินการตามรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะนำมาใช้ในการออกแบบและการสร้างนวัตกรรม

๑.๑ การออกแบบและการสร้างนวัตกรรม มีขั้นตอน ดังนี้

- ๑) คณะครูประชุมหารือ เพื่อคิดและออกแบบนวัตกรรมที่จะช่วยเพิ่มระยะเวลาในการแปร่งฟันของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้นานอย่างน้อย ๒ นาที
- ๒) ทหาวัสดุ/อุปกรณ์ ซึ่งเน้นการนำของที่ใช้แล้วกลับมา recycle
- ๓) คณะครูและนักเรียนช่วยกันสร้างนวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” แล้วนำไปทดลองและนำไปใช้จริง

๒. จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามนวัตกรรมที่ออกแบบไว้

๒.๑ การออกแบบกิจกรรม มีขั้นตอน ดังนี้

- ๑) เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ จะมีเสียงเพลงเป็นสัญญาณบอกให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ในการแปร่งฟัน
- ๒) นักเรียนตั้งแถวที่ลานกิจกรรม แถวละ ๑๐ คน
- ๓) นักเรียนเข้าประจำจุดแปร่งฟันทีละแถว
- ๔) ตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียนจะเป็นผู้ให้สัญญาณในการเริ่มแปร่งฟัน โดยใช้นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปร่งฟัน แปร่งฟันนาน ๒ นาที
- ๕) เมื่อครบกำหนดตามเวลา นักเรียนจะทำการบ้วนปากและล้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปร่งฟัน
- ๖) นักเรียนจะเดินกลับห้องเรียน เพื่อให้ครูประจำชั้นตรวจสอบสภาพเบื้องต้นและประเมินกิจกรรมลงในสมุดบันทึกการแปร่งฟันของนักเรียน

๓. เมื่อจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เสร็จแล้วให้มีการประเมินผล เพื่อติดตามผลการใช้นวัตกรรมที่ออกแบบไว้ แล้วจึงนำข้อเสนอแนะ ปัญหา ไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดกิจกรรมต่อไป

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

๑. นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที”
๒. สื่อความรู้ เรื่อง ขั้นตอนการแปร่งฟันที่ถูกต้อง
๓. สื่อความรู้ เรื่อง สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี”
๔. แผนการจัดการเรียนรู้
๕. สมุดบันทึกกิจกรรมการแปร่งฟันของนักเรียน
๖. แบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพของนักเรียน

๑๒. ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี”

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปรงฟัน ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้

๓. นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น โดยใช้นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปรงฟัน แปรงฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที

๑๓. ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ แนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการส่งเสริมการใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายรูปแบบ

๒. นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจและมีความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓. โรงเรียนมีโครงการหรือแผนงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อการสอน นวัตกรรม และวิจัยทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๑๔. บทเรียนที่ได้รับ

ได้นวัตกรรมเรื่อง “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” ที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองและสร้างผลสัมฤทธิ์มีทางด้านสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้มีความกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียนด้วยกัน และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน การทำกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

๑๕. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

ได้รับงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรมเป็นจำนวนเงิน ๔,๐๐๐ บาท (ถัวจ่ายทุกรายการ)

ที่	รายการ	จำนวน	ราคา
๑	ฟิวเจอร์บอร์ด (แผ่นใหญ่)	๓ แผ่น	๔,๐๐๐
๒	กระดาษ A๔	๒ รีม	
๓	แผ่นเคลือบ	๒ แผ่น	
๔	ดินน้ำมัน	๕ ก้อน	
๕	ปืนกาว	๑ ชุด	
๖	กล่องจัดเก็บอุปกรณ์ (ใหญ่)	๑ กล่อง	
๗	กระดาษชาร์ตแข็ง	๒ แผ่น	
๘	หมึก เครื่องพิมพ์เอกสาร	๑ ชุด	
๑๐	กรรไกร	๒ อัน	
๑๑	แม่ก	๑ อัน	
๑๒	กาวสองหน้า	๕ ม้วน	
๑๓	คัตเตอร์	๒ อัน	

๑๕. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (ต่อ)

ได้รับงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรมเป็นจำนวนเงิน ๔,๐๐๐ บาท (ถัวจ่ายทุกรายการ)

ที่	รายการ	จำนวน	ราคา
๑๔	แลคซิ่ง	๓ ม้วน	
๑๕	ห่วงทองเหลือง	๑ แพ็ค	
๑๖	กระดาษหน้าปกแข็ง A๔	๑ แพ็ค	
รวม			๔,๐๐๐.-

๑๖. การประเมินผล

วัตถุประสงค์	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” (K)	- การตอบคำถาม	- คำถาม	นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี”
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ (P)	- การตอบคำถาม	- คำถาม	นักเรียนร้อยละ ๙๐ สามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น โดยมีนวัตกรรม “นาฬิกาบำบัดน้ำบอเวลา แปรงฟันธรรมชาติ” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปรงฟัน แปรงฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที (A)	- การตรวจสุขภาพช่องปากเบื้องต้น หลังจากการแปรงฟัน และการรับรองการปฏิบัติจริง จากครูและผู้ปกครอง	- สมุดบันทึกกิจกรรมการแปรงฟันนักเรียน	นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น

๑๑. การวัดและประเมินผล (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
	- การตรวจสอบสุขภาพช่องปากของนักเรียน (ซึ่งได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก โดยทันตแพทย์จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านหนองบก)	- แบบประเมินผล การตรวจสอบสุขภาพช่องปากของนักเรียน (ซึ่งได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านหนองบก)	

ลงชื่อ

ผู้จัดทำนวัตกรรม

(นางสาวชिरาภรณ์ สีทิม)

ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง โรงเรียนบ้านแต่เก่า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

วิชา บูรณาการ (กิจกรรมชุมชน)

กิจกรรม นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปร่งฟันธรรมชาติ ใช้เวลา ๒ นาที

เรื่อง รักฟันหมั่นดูแล

ครูผู้สอน นางสาวชัชราภรณ์ สีสิม

ชั้นอนุบาล ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

เวลา ๑ ชั่วโมง

สอนวันที่.....

๑. สาระสำคัญ

ปัญหาสุขภาพช่องปากเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่จะได้รับการดูแลและรักษา ซึ่งปัญหาสุขภาพช่องปากของเด็กวัยเรียนยังต้องเร่งดำเนินการ เนื่องจากเด็กวัยเรียนมีฟันแท้ขึ้นมาในช่องปากผสมกับฟันน้ำนม หากเด็กวัยเรียนมีปัญหาสุขภาพช่องปากก็จะส่งผลกระทบต่อร่างกายและสมองที่ก่อให้เกิดความรำคาญไม่มีสมาธิที่จะเรียนรู้หรือเรียนไม่รู้เรื่องได้ ดังนั้นการทำให้เด็กวัยเรียนมีสภาพร่างกายและจิตใจพร้อมอยู่เสมอในการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสมควรอย่างยิ่ง ทั้งในการจัดการเชื้อโรค ผ่านการแปร่งฟันด้วยการใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง (เช้า-ก่อนนอน) แปร่งฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที การควบคุมอาหารหวาน การเคลือบหลุมร่องฟัน การใช้สารฟลูออไรด์วานิชทาฟัน เพื่อป้องกันฟันผุเป็นมาตรการหลักที่สำคัญ และการหาทางเลือกมาตรการแนวทางใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ และสามารถจัดการฟันผุเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นสิ่งเร่งด่วนที่จะช่วยเพิ่มโอกาสให้เด็กมีสุขภาพช่องปากที่ดีได้ทัน่วงที

๒. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ : ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี วิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดที่เกิดจากการแปร่งฟันด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด : ผู้เรียนสามารถอธิบายวิธีการแปร่งฟันที่ถูกต้อง แปร่งฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การแปร่งฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรการแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง คือ แปร่งฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง (เช้าและก่อนนอน) แปร่งฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที และไม่กินอาหารหลังแปร่งฟันอย่างน้อย ๒ ชั่วโมง โดยใช้นวัตกรรม “นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปร่งฟันธรรมชาติ ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปร่งฟัน การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการแปร่งฟันที่ถูกต้องในโรงเรียน และการตรวจสุขภาพช่องปากหลังแปร่งฟัน รวมทั้งนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” (K)

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปรงฟัน ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปรงฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ (P)

๓. นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น โดยมีนวัตกรรม “นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปรงฟัน แปรงฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที (A)

๕. สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร : การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- ความสามารถในการคิด : การใช้กระบวนการคิดในการเรียนรู้และการทำงาน
- ความสามารถในการแก้ปัญหา : การแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต : การนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้เป็นประโยชน์และปลอดภัย
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี : การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- อยู่อย่างพอเพียง
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย
- มีจิตสาธารณะ
- กตัญญู กตเวที

๗. อัตลักษณ์อุบลราชธานี

- ผลดีก้นทีในชุมชน
- วิถีชีวิตและสภาพแวดล้อม
- ภาษาและวัฒนธรรม
- ประเพณีและความเชื่อ
- ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
- ปราชญ์หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การประกอบอาชีพ

๘. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ใช้กระบวนการ Learning curve)

- ขั้น Introduction : เป็นการปลูกพลัง แบ่งกลุ่มจากคำถาม นำเข้าสู่เนื้อหา

๑) ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง แปร่งฟัน ๒ นาที

๒) นักเรียนฟังครูแนะนำกิจกรรม “นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที”

- ขั้น Stimulation : กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ อยากร่วมเรียนรู้

๓) นักเรียนดูคลิปการรักษาสุขาภาพช่องปากด้วยสูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” “จากคลิปนักเรียนได้เรียนรู้อะไร อะไรคือสูตรแปร่งฟัน ๒-๒-๒ มีความสำคัญอย่างไรเมื่อแปร่งฟันตามสูตร ๒-๒-๒ ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ และเราจะทราบได้อย่างไรว่า ฟันเราสะอาดตรวจสอบอย่างไรได้บ้าง”

- ขั้น Experience Learning : เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง

๔) นักเรียนฟังครูอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรม “นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเช้ากลางวันเสร็จ จะมีเสียงเพลง แปร่งฟัน ๒ นาที เป็นสัญญาณบอกให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ในการแปร่งฟัน

๔.๒ นักเรียนตั้งแถวที่ลานกิจกรรม แถวละ ๑๐ คน

๔.๓ นักเรียนเข้าประจำจุดแปร่งฟันที่ละแถว

๔.๔ ตัวแทนคณะกรรมการสภานักเรียนจะเป็นผู้ให้สัญญาณในการเริ่มแปร่งฟัน โดยใช้นวัตกรรม “นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปร่งฟัน แปร่งฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที

๔.๕ เมื่อครบกำหนดตามเวลา นักเรียนจะทำการบ้วนปากและล้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปร่งฟัน

๔.๖ นักเรียนจะเดินกลับห้องเรียน เพื่อให้ครูประจำชั้นตรวจสอบสุภาพฟันเบื้องต้น และประเมินผลลงในสมุดบันทึกการแปร่งฟันของนักเรียน

๕) นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองตามขั้นตอนที่ครูอธิบาย

- ขั้น Conclusion : เป็นการสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ โดยวิธีการบรรยายหรือจัดกลุ่ม

๖) ครูตั้งคำถามกระตุ้นคิด “นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากกิจกรรม วิธีการดูแลสุภาพฟันด้วยสูตรแปร่งฟัน ๒-๒-๒ มีความหมายอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร และนักเรียนคิดว่าสิ่งที่เรียนรู้ให้คุณค่าอย่างไรกับตนเอง”

๗) นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๘) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ในการทำกิจกรรม “นาฬิกาน้ำบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เรื่อง รักฟันหมั่นดูแล

- **ขั้น Apply** : เพื่อการต่อยอดให้นักเรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๙) นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เรื่อง รักฟันหมั่นดูแล ไปเผยแพร่ด้วยการจัดทำคลิปวิดีโอ บอร์ดความรู้ ฯลฯ ภายในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

๑๐) นักเรียนทำกิจกรรมแปร่งฟันก่อนเข้าเรียนในภาคบ่าย บันทึกการแปร่งฟันและความสะอาดฟันของตนเอง

๙. ภาระ/ชิ้นงาน

๑) สมุดบันทึกกิจกรรมการแปร่งฟันของนักเรียน

๑๐. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑) นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที”

๒) สื่อความรู้ เรื่อง ขั้นตอนการแปร่งฟันที่ถูกวิธี

๓) สื่อความรู้ เรื่อง สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี”

๑๑. การวัดและประเมินผล

วัตถุประสงค์	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” (K)	- การตอบคำถาม	- คำถาม	นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี ด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี”
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปร่งฟันด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ (P)	- การตอบคำถาม	- คำถาม	นักเรียนร้อยละ ๙๐ สามารถวิเคราะห์และอธิบายผลที่เกิดจากการแปร่งฟันด้วยยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ โดยใช้สูตรแปร่งฟันแบบ “๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี” ได้ ถูกต้อง
๓. นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น โดยมีนวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปร่งฟัน แปร่งฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที (A)	- การตรวจสอบสุขภาพช่องปากเบื้องต้น หลังจากการแปร่งฟันและการรับรองการปฏิบัติจริง จากครูและผู้ปกครอง	- สมุดบันทึกกิจกรรมการแปร่งฟันนักเรียน	นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีสุขภาพช่องปากที่ดีและสะอาดมากยิ่งขึ้น

๑๑. การวัดและประเมินผล (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
	- การตรวจสอบสุขภาพช่องปากของนักเรียน (ซึ่งได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก โดยทันตแพทย์จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านหนองบก)	- แบบประเมินผล การตรวจสอบสุขภาพช่องปากของนักเรียน (ซึ่งได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านหนองบก)	

ภาคผนวก ข
ภาพกิจกรรม

ภาพการทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสุขภาพช่องปาก เรื่อง รักฟันหมั่นดูแล
โดยใช้นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปร่งฟันรักษา ใช้เวลา ๒ นาที”

นักเรียนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ จะมีเสียงเพลง แปร่งฟัน ๒ นาที
เป็นสัญญาณบอกให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ในการแปร่งฟัน

นักเรียนตั้งแถวที่ลานกิจกรรม แถวละ ๑๐ คน

ภาพการทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสุขภาพช่องปาก เรื่อง รักฟันหมั่นดูแล
โดยใช้นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันทรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” (ต่อ)

นักเรียนเข้าประจำจุดแปรงฟันที่ละแถว

ตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียนจะเป็นผู้ให้สัญญาณในการเริ่มแปรงฟัน โดยใช้นวัตกรรม
“นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันทรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” เป็นตัวกำหนดเวลาในการแปรงฟัน
แปรงฟันนานอย่างน้อย ๒ นาที

ภาพการทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสุขภาพช่องปาก เรื่อง รักฟันหมั่นดูแล
โดยใช้นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันทรรษา ใช้เวลา ๒ นาที” (ต่อ)

เมื่อครบกำหนดตามเวลา นักเรียนจะทำการบ้วนปากและล้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรงฟัน

นักเรียนจะเดินกลับห้องเรียน เพื่อให้ครูประจำชั้นตรวจสอบสุขภาพฟันเบื้องต้น
และประเมินผลลงในสมุดบันทึกการแปรงฟันของนักเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

นวัตกรรม “นาฬิกาบอกเวลา แปรงฟันหรรษา ใช้เวลา ๒ นาที”

สื่อความรู้ ขั้นตอนการแปรงฟันที่ถูกต้อง

สื่อ/อุปกรณ์ (ต่อ)

สมุดบันทึกการแปร่งฟันของนักเรียน

สื่อ/อุปกรณ์ (ต่อ)

สื่อความรู้ สูตรแปรงฟันแบบ ๒-๒-๒ รหัสลับฟันดี

โรงเรียนบ้านเต็กอ่า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ